

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ

ΚΑΘΕ

ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΑΗΡΕΤΕΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΔΡ. 10

ΕΣΤΕΡΙΚΟΙ Φρ. Χρ. 10

Τιμή Φύλλου

10 Σεπτέμβριος 1903

ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

ΕΤΟΣ V.

ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 28 Σεπτεμβρίου 1903

ΓΡΑΦΕΙΑ : Οδός Οικονόμου αριθ. 4 | Τ.Π.Θ. 62

ΠΕΣΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΛΑΟΣ ΚΑΙ ΤΥΡΑΝΝΟΣ

Σε κρίσιμη κόρη βραδέως ένας τύραννος,
Ποιού χρόνι πολλά κινήθησε κινήσι,
Το τέλος υποχρέωσε. Ζωντανός, το λαιό του να το στήση
και τ' αγαλμά του.

Όμως ο θάνατος άγορεύσε να φύγη τη λευτεριά
το βασιανισμένο λαό.

Και σηκώθηκε μια μέρα και σκότισε τον τύραννό του.

Και δέν τούρτασε η εκδίκησή αυτή.

Δέ γορέμησε πρώτα το ο τυράννου τ' αγαλμα.
Τ' άφησε περήφανο να στέκη εκεί και να θυμίζει τον παλιό του άδέντη.

Κι ο λαός από τη μια τυραννία έπεσε ο άλλη.
Έγινε ο ίδιος τύραννος του έαυτού του. Κατάλασε
κάθε νόμο και φραγμό. Νόμος του έγινε το δικιο
του καθενού. Φραγμός η όρεξη του πειώ δυνατού,
άφου χοστάση.

Φώναζε ο αδύνατος: Ο άδικημένος ζητούσε
δικαιοσύνη.

Τόν έπαιρνε ο άδικητής, ο καταχρηστής της δύναμής του,
τόν έφερνε από κάτω ο τ' αγαλμα κ' έλεγε:

— Κάμε τα λιράπονά σου!

Έτσι ένας λαός τυραννισμένος εκδικιόνταν τον
παλιό του τύραννο, και πάλι ο τύραννος, νεκρός,
έτσι εκδικιόνταν το λαό του.

ΠΑΝΟΣ ΚΑΛΟΘΕΟΣ

ΜΙΑ ΥΡΟΝ

ΤΑ ΝΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Τα νησιά της Ελλάδας! ο νησιά βλοχημένα,
Που με άγρη και φλόγα μια Σαπρώ τραγουδούσε,
Που πολέμων κ' ερήνης δώρα λάμπαν στομαμένα,
Που το φέγγος του ο Φοίβος απ' τη Δήλο σκορπούσε!
Άχ, άτέλειωτος ήλιος σε χρυσώνει ως τα τώρα,
Μα βασίλευσαν όλα, όλα τάλλα σε δώσα!

Και της Χίος τη Μούσα, και της Τέως τη λύρα,
Άντροισωσύνης κι άγάπης δοξασίματα πρώτα,

Σ' άλλους τόπους για σήμε τα μετάρσε η Μοίρα,
Γιατ' η μαύρη τους λείνα μητ' αν ζούνε δε σότα!
Κι' αντιλήσαν ξάρνο πασιτέρα στη Δύση
'Απ' εκεί που κινήσαν τον άδικαίρων κ' νήσοι.

Τα βουνά το μεγάλο Μαράθωνα θοράνε,
Κ' η άθι-ατη βιάσει τα πλάγη, κοιλάδα.
'Εδώ πέρα μονίχος συλλογισμούς πως νάναι
'Οτι μπορού-ε και πάλε μια έλευτερη 'Ελλάδα!
Γιατί πως να κοιτάζω το Περσάνιο μνημα,
και να λέγω πως είσαι της σκλαβιάς κ' εγώ θυμα!

Στον γκρεμό που άντικρύζει τη μικρή Σαλαμίνα,
Βασιλιάς θρονίστηκε μιάν ημέρα, και κάτω
λίγως τέλος καράβια με τάμετοχητα έκείνα
Μαζευτήκανε πλήθη. —Είταν όλα δικιά του.
Την άγρή με καμάρι τα μετρούσ' εκεί πέρα,
Μα τί γέννηκαν όλα σάνε βράδιασ' η μέρα!

Πούναι εκείνα! Που είναι, ο πατρίδα καημένη!
Κάθε λόγγος σου τώρα κι άπρογιάλι έθωδίζη!
Τών παλιών των ήρώων ένας μύθος δε μινει,
Της μεγάλης καρδιάς τους κάθε χτύπος έχάθη.
Και τη λύρα σου ακόμα την άφηκες, ώημένα!
'Απ' τους θεούς του ψάλλας να ξεπέση σ' έμένα!

Μες στον άδοχο όρομο που μια τύχη με σέρνει
Με φυλή που σηκώνε της σκλαβιάς άλυσίδα,
Κίποιο βάλσαμο κρύφιο στο τραγούδι μου φέρνει:
'Η ντροπή που με πιάνει για μια τέτοια πατρίδα!
Και τί νάβρη εδώ άλλο ποιητής παρα μόνο
Για τους 'Ελληνες αίσχος, για τη χώρα τους νόνο!

Πρέπει τάχα να κλιμα μεγαλαία χαμένα,
Και ντροπή να μά βιάγη αντίς αίμα, σαν πρώτα;
Βγήλε, ο γή δοξατιμένη, απ' τη σπλάγχνα σου ένα
'Ιερó άπομεινάρι των παιδιών του Εύρώτα!
'Απ' εκείους τους Τρακόσους τρεις αν έρθουνε, φτάνουν,
'Αλλη μια θερμοπούλα στα βουνά σου να κάνουν.

Πώς! 'Ακόμα σπακίνουν; Πώς! 'Ακόμα συγχίζου;
'Οχι, όχι! 'Ακούγω τις ψυχές απ' τον 'Αδη
Σάν ποτάμι που τρέχει μακρινά, να φωνάζου:
'Ενας μόνο άς σαλέψη ζωντανός, και κοπάδι
'Απ' τη γής άποκάτου λεβεντιά ξεκινούμα.
Είν' αυτοί που κοιμούνται' μες ακόμα σ' άκούμα!

Άχ, του κάκου, του κάκου! Άλλες λύρες στα χέρια!
Με σαμιώτικο τώρα το ποτήρι άς γεμίση.
'Αρι' αίμα και μάχης για τα τούρκικ' άσκέρια,
Και καθένας το αίμα του άμπελιού του άς μάς χύση!
Δές τους! 'Ολοι ξυπνάνε και πετούν ως άπάνω,
Του μικρόψυχου Βάχχου το εγκώμιο σαν κάνω!

Το χορό τον Πυρρίχιον ως τα τώρα βαττάτε,
'Η «Πυρρίχιος η φάλαγγ» που να πήγε, καημένοι!

'Από δυο τέτοια δώρα πως έκείνο ξεγυνα;
Που ψυχές άντροισώνει και καρδίες άνιστάνει!
Και τα γράμμακα ακόμα ενός Καδμου κρατείτε!
Τάχα νάταν για κλάβους τα ψηλά του, βαρρέτε!

Το Σαμιώτικο χύνε στο ποτήρι ως τα γελά!
'Οξω οι λύρες! 'Ελάτε με την πλόσσα γεμάτη!
'Ετσι έψελνε ο θεός 'Ανακούοντας, είλω!
Σκλάβος είταν κ' έκείνος, μα ενός Πολυκράτη.
'Από ξένους τυράννους δέν έγνωρίζαν τότες
Είταν αίμα δικό τους, σαν κι αυτούς πατριώτες.

Τη Χερσονήσο ένας μια βρά τυραννούσε.
Μα διαφέντες πρώτος τα καλά, την τιμή της.
Μιλτήδη τον λέγαν. Άχ, και πάλε να ζούσε,
'Ενα άς είχε η πατρίδα τέτοιο πάλε παιδί της!
Βασιλιάς σαν κ' έκείνον που λαό δε μαζεύει!
Βασιλιάς που μ' άγάπη μοναγή σε δεσμεύει.

Στο ποτήρι μου πάλε το Σαμιώτικο χύνε!
Στο Σουλιώτικο βράχο, προς της Πάρου το γώμα,
Γεννά σιδερένια ως τα σήμερα είναι
Που από μάνας Δωρίδες λές και βγαίνει ακόμα.
'Ισως μένει εκεί πέρα κάποιος σπόρος κρυμμένος,
που θά δειξη αν δέν είναι 'Ηρακλειδικο γένος.

'Απ' τους άπειτους φράγγους λευτεριά μη ζητάτε!
'Εχει ζούν ήγεμόνες που πουλούν κι αγοράζουν.
Με δικό σας τουφέκι και σπαθί πολεμάτε!
Αυτό θάβρετ' έλπίδα, κι ό,τι θέλου άς τάχου.
Ζυγός Τούρκου, με φράγκου πονηριά σαν ταιριάζου,
Την άσπίδα, όσο νάναι δυνατή, θά τη σπάτου.

Με Σαμιώτικο πάλε το ποτήρι άς γεμίση!
Μες στον ήσκιο χορεύουν οι κοπέλλες μας πάλε!
Σάν τα μαύρα τους μάτια δέν είδε έλλα η φύση,
Μα σά βλέπω τη νύστη και τάρρατα τους κάλλη,
Το δικό μου το μάτι το θολώνει μια στάλα,
Που για σκλάβους σολάγου των βυζιών τους το γάλα!

Στου Σουνοού θά καθίσω το μερμάρνο βράχο,
Σύντροφέ μου το κύμα του Αιγαίου θά κάνω,
Αυτό έμένα νακούγη, κ' εγώ έκείνο μονάχο.
Κ' εκεί άπάνω σαν κύκνος με τραγουδι άς πεθάνω.
Δε σηκώνει η ψυχή μου σκλίβα γή! Χτύπα κάτω
Της σκλαβιάς το ποτήρι, κι άς πη νάναι γεμάτο!

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

ΣΗΜ. Αυτή η μετάφραση έγινε, κ' εγώ δέν ξέρω
πόσες δεκάδες χρόνια τώρα! Τη διόρθωσα μια δυο φορές,
μα έχει ακόμα πολλές άτέλειες. Και δε θά τολμούσα να
τήν ξαναδημοσιέψω, ά δε με παρακινούσε ο φίλος μου ο
Νουμάς.

A. E.